

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din 80—
za pol leta „ „ „ 45—
za četrt leta „ „ „ 22-50
za en mesec „ „ „ 7-50

za inozemstvo:
celoletno „ „ „ Din. 150—
mesečno „ „ „ „ 12-50

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ „ „ Din. 10—
v inozemstvu „ „ „ „ 20—

Posamna štev. 50 par.

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostolna petina vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—,
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana itd
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehranirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Kraljeva zaroka.

Zaroka našega kralja Aleksandra z rumunsko kraljico Mariolo, ki nam jo je uradni brzojav v ponedeljek naznanil, je za monarhijo, kakor je naša država, dejansko dalekosežnega političnega pomena. Kakor je iskreno pozdravljati dogodek, ki pomenja, da bo naš kralj dobil družico, ki bo postala središče prijaznega domačega življenja — tako je pozdravljati tudi z njim zvezane politične momente.

V notranjepolitičnem oziru se, kolikor se more po človeških proračunih trditi, z zaroko zajamčuje rešitev prestolonasledstvenega vprašanja, ki bi bilo sicer vsled pomanjkljivosti tozadevnih ustavnih določil moglo dovesti do neljubih zapletljajev.

Vsled tradicionalnega vpliva dinastije v vsaki monarhiji, najsi je še tako parlamentarna, posebno pa še v naši državi, sega tak dogodek tudi v smer zunanje politike, ki v monarhijah izmed vseh resorov zavzema najbolj izjemno stališče. V tem oziru pomeni zaroka našega kralja z rumunsko kraljico utrditev prijateljskega razmerja ne samo z Rumunijo, temuč tudi z Grčijo, ker je s tem grški prestolonaslednik postal svak našemu kralju. Zbližanje med temi tremi balkanskimi državami pa ima svojo važnost za ohranitev miru in konsolidacije tako v naši neposredni bližini kakor posredno v celi Evropi.

Največ pade v tehtnico poglobljenje stikov z rumunsko kraljevo hišo, ker bi se bila Rumunija mogla sicer lažje udati vplivom od strani Italije, ki skuša Jugoslavijo kolikor le mogoče izolirati. To preprečiti in stopiti v alijanso sploh z vsemi našimi balkanskimi in srednjeevropskimi sosedi, pa je gotovo pravilno mišljenje.

Neglede na to pa slovenski narod svojemu ljubljenu kralju radi radostnega dogodka samega kliče: Bilo srečno! in mu iskreno želi, da spremilja neskaljena sreča njega in izbrano družico.

Katoliškemu ljudstvu v Jugoslaviji.

Čehoslovaški Orel, največja kulturno-vzgojna organizacija v čehoslovaški republiki, pripravlja za letošnje poletje velik orlovski tabor v Brnu,

glavnem mestu Morave. Orlovski tabor v Brnu leta 1922 bo nele prvi tabor celokupnega čehoslovaškega orlovstva iz republike ter inozemstva ampak bo obenem tudi

II. SLOVANSKI ORLOVSKI TABOR.

Tabor se bo vršil v ogromnih dimenzijah. Čsl. Orel, ki združuje v sebi že 120.000 članov, članic in naraščaja, namerava postaviti na telovadišče, pred množico najmanj 80.000 gledalcev, po 5000 članov in članic, po 2000 naraščajnikov in gojenk ter po 5000 višjega naraščaja obeh spolov. Trajalo bo v glavnem od 11. do 15. avgusta 1922, v predhodnih nedeljah pa se bodo vršile tekme in tabori naraščaja in dijaštva.

O priliki tabora se bodo vršile tekme, katerih se bodo udeležili poleg čsl. Orlov tudi bratje Orli iz Jugoslavije in katoliški telovadci iz Amerike, Francije, Belgije, Švice in Nizozemske.

S taborom bodo združeni tudi veliki shodi in slavnosti katoliškega ljudstva Čehoslovaške, inozemski gostje pa bodo imeli priliko videti najvažnejše kraje republike in dobiti upogled v čsl. razmere.

Čehoslovaški Orel bratsko in prisrčno zove k tem slavnostim vse zavedno katoliško ljudstvo Jugoslavije in trdno upa, da bo tako, kakor l. 1920 orlovski tabor v Mariboru, tudi letošnji orlovski tabor v Brnu mogoča manifestacija pobratimstva dveh najbližje si stoječih slovanskih narodov, Jugoslovancov in Čehoslovakov.

Pridite k nam, prihitite v velikem številu. Čaka na Vas orlovsko in slovansko

bratstvo! Na svidenje v avgustu 1922 na tleh Velike Morave sv. bratov Cirila in Metoda!

Zdaž Bůh!

Predsedstvo čsl. Orla.

P. s.

Izlet v Brno organizira in vse informacije daje Jugosl. orlovska zveza v Ljubljani (Ljudski dom). Obisk 400 katoliških

Čehoslovakov l. 1920 v Mariboru smo dolžni dostojno vrniti. Naša čast in korist domovine zahteva, da gremo dobro pripravljeni in mnogoštevilni utrjevati bratstvo. Kdor ne more iti sam, naj gmotno ali vsaj moralno podpira druge kot zastopnike ljudskih organizacij. Bog živi! — Pripravljalni odbor za izlet v Brno 1922.

Konferenca v Cannesu.

RUSIJA POVABLJENA NA GOSPODARSKO KONFERENCO.

Cannes, 9. jan. Uradno se potrjuje, da je Ljening sprejel poziv za udeležbo na konferenci v Genovi, toda s pridržkom, da lakota v Rusiji sovjetskih zastopnikov ne bo zadržala, zapustiti državo.

Cannes, 9. jan. Čičerin je vrhovnemu svetu brzojavno naznanil, da ruska vlada z zadovoljstvom sprejme povabilo h konferenci v Genovi. Rusko odposlanstvo bo imelo najširša pooblastila.

ANGLEŠKO-FRANČOSKO-ITALIJANSKA ZVEZA.

Cannes, 9. jan. Tu se uvaža tudi priključitev Italije k angleško-francoski zvezi. S tem bi se ustvarila široka podlaga sporazuma, ki bi lahko zajamčil evropsko posestno stanje slično, kakor dogovor glede Tihega oceana. Ta dogovor bi utegnil priznati po Briandov predlagano načelo, da se morajo vse države obvezati, da ne bodo napadale sosednjih držav. Pogodbo bi morale podpisati vse tri države.

London, 10. jan. »Daily Telegraph« poroča iz Cannes: Vrhovni svet se je včeraj bavil z načrtom italijanskega ministrskega predsednika Bonomija, po katerem bi se Francija, Anglija, Italija in Belgija obvezali, podpirati se v slučaju neizvane napada. Temu dogovoru bi se kasneje lahko pridružile tudi druge države.

GOSPODARSKA OBNOVA EVROPE.

Cannes, 9. jan. Zavezniški ministri so določili statut konzorcija za gospodarsko obnovo Evrope. Sprejeli so načrt ministra Loucherja. Po tem načrtu naj bi se osnovala centralna družba, ki bi imela svoj sedež v Londonu in bila podvržena angleški zakonodaji. Družba bi imela kapital ki bi bil omejen na dva milijona funtov šter-

SLOVESEN SPREJEM KRALJA ALEKSANDRA V BELGRADU.

Belgrad, 10. jan. (Izv.) V četrtek popoldne od 3. do 4. ure se bo vrnil kralj Aleksander v Belgrad. Ministrski svet je sklenil, da se kralju Aleksandru priredi slovesen sprejem.

KRALJEV DAR.

Belgrad, 10. jan. (Izv.) Kralj Aleksander je daroval odboru za zgradbo katoliške cerkve v Belgradu povodom koncerta, ki ga je ta odbor priredil, 5000 dinarjev. V isti namen je darovala belgrajska občina 1000 dinarjev.

RUMUNSKI POSLANIK PRI PAŠIČU IN NINČIČU.

Belgrad, 10. jan. Rumunski poslanik na našem dvoru je posetil danes dopoldne ministrskega predsednika Pašiča, nato pa zunanjega ministra dr. Ninčiča, pri katerem je ostal v razgovoru nad eno uro.

NARODNA SKUPŠČINA.

Belgrad, 10. jan. (Izv.) Narodna skupščina začne z delom 16. januarja. Na dnevnem redu bo debata o vladni deklaraciji. Nato pride na vrsto poročilo imunitetnega odseka.

SAMOSTOJNI OSTANEJO V VLADI.

Belgrad, 10. jan. (Izv.) Demokratski listi poročajo, da se je poljedelski minister Pucelj udeležil seje glavnega vodstva SKS v Ljubljani, na kateri se je sklenilo, da SKS ostane še nadalje v vladi.

MINISTRSKA SEJA.

Belgrad, 10. jan. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta in sicer prva po božičnih praznikih. Trajala je od 10. do 12. ure. Ministrski predsednik Pašič je početkom seje sporočil vest o kraljevi zaroki,

lingov. Centralni družbi bi se priključile družbe interesiranih držav, katerih kapital bi bil podpisan v valuti vsake posamezne države. Ta kombinacija izključuje izgubo vrednosti in onemogočuje, da narodne skupine razvijajo svojo akcijo skupno v onih državah, kjer so njihovi interesi posebno angažirani.

Pariz, 10. jan. V konsorciju za gospodarsko obnovo bodo zastopane Anglija, Nemčija, Belgija, Francija, Italija in Japonska.

NASPROTSTVO MED ANGLEŽI IN FRANCOZI.

London, 10. jan. Posebni poročevalci »Daily Telegrapha« javlja iz Cannes: Seja finančnih ministrov je bila zelo živahna. Dolga debata je nastala vsled angleškega predloga, naj se reparacijska komisija preseli iz Pariza v Berlin in naj se odsek za jamstva odpravi. Francozi so hoteli odsek za jamstva preložiti v Berlin in reparacijsko komisijo obdržati v Parizu. Angleški delegati so predlagali, naj bi berlinski predsednik ne bil Francoz, nakar je imel finančni minister Doumer govor, v katerem je dal razumeti, da angleški predsednik nima dovolj energije in da je napram Nemčiji preveč popustljiv. Ker so bili angleški delegati vsled te izjave nejevoljni je Doumer svojo izjavo umaknil, vendar se zdi, da je ozračje nasičeno z elektriko.

KOLIKO PLAČA NEMČIJA?

Pariz, 10. jan. Kakor javljajo listi iz Cannes, je konferenca končno javno določila, da ima Nemčija letos plačati 720 milijonov zlatih mark. Od te vsote dobi Belgija 580, Francija pa 140 milijonov, dočim opusti Anglija svoj delež. Italija se pooblašča, da obdrži onih 170 milijonov lir, ki so se ob vojni napovedi nahajale v posesti Italijanske banke.

nakar je ministrski svet stiliziral častitke, ki jih odpošlje vlada.

AVDIJENCE.

Belgrad, 10. jan. (Izv.) Predsednik Jugosl. novinarskega udruženja, sekcija Ljubljana, glavni urednik »Slovenec« g. Fran Smodej je došel semkaj iz Slavonskega Broda, kjer se je vršila konferenca centralne uprave Jugosl. novinarskega udruženja. Tekom današnjega dneva je g. Smodeja sprejel v posebni avdijski ministrijski predsednik g. Pašič. G. Smodej je obiskal tudi zunanjega ministra g. dr. Ninčiča.

PROGLAS NEMŠKE NEODVISNE SOC. DEM. STRANKE.

Leipzig, 9. jan. Na občenem zboru neodvisne socialno demokratične stranke Nemčije se je predložil manifest, ki zavzema stališče proti koalicijski politiki socialistov desnice z meščanstvom in proti politiki moskovske komunistične internacionale. Dalje pravi manifest: Neodvisna socialno-demokratična stranka Nemčije nadaljuje politiko razrednega boja in omogočuje s tem, da se bodo kmalu sklenile vse delavske stranke za zmagoviti končni boj proletarijata. Končna zmagaja socializma se more priboriti samo mednarodno. V svojem poročilu o razpravah programne komisije poudarja Ledebour, da se stranka priznava k revolucijski diktaturi proletarijata, da pa poraba te diktature v Rusiji izživja ostro kritiko. Moskovska diktatura je v resnici diktatura manjšine nad proletarijatom samim.

EXCESARICA ZITA V PARIZU.

Pariz, 10. jan. Bivša cesarica Zita je sinoči dospela semkaj in odpotuje danes v Švico.

Posl. Anton Sušnik:

Okrajni in krajni šolski svet.

»Slovenec« je poročal na kratko, kako so v znani burni seji zakonodajnega odbora pri razpravi o višjem šolskem svetu v Ljubljani zastopniki Jugosl. kluba z obstrukcijo preprečili nakano slovenskih demokratov in samostojnežev, da bi »odvzeli« našemu ljudstvu še zadnji vpliv na šolstvo, ki ga je imelo dosedaj v krajnih in okrajnih šolskih svetih pri nastavljanju učiteljstva.

Vendar pa si ljudje še vedno niso na jasnem, kako je s krajnimi in okrajnimi šolskimi svetovi, ali sploh še obstoje ali ne, zlasti pa, kako je z njihovim področjem in njih pravicami.

Slišim tudi, da gotovi merodajni faktorji, menda na svoječasno dr. Žerjavovo poročilo iz Belgrada, ki ima pa seveda za gotovo vrsto ljudi takoj zakonito moč, postopajo tako, kakor da bi bile že prenehale vse važne funkcije krajnih in okrajnih šolskih svetov, posebno pa njih pravica sodelovanja pri nameščanju učiteljev. Ker gre tu za velike ljudske pravice, katere je svoj čas SLS priborila slovenskemu kmetu, hočem podati javnosti nekoliko pojasnila.

Že drž. zakon bivše Avstrije z dne 25. maja 1868, drž. zak. št. 48, § 10 določa: »Da bodo odgojstvo potem ljudske šole in učiteljišča vodili in nadzirali, postavijo se v vsaki kraljevini in deželi: a) deželni šolski svet kakor najvišje deželno šolsko oblastvo, b) okrajni šolski svet za vsak šolski okraj, c) krajni šolski svet za vsako šolsko občino. Dežela se razdeli na šolske okraje po deželnem zakonodajstvu.«

Ta razdelitev je ostala do l. 1912., ko je bivši deželni zbor kranjski, v katerem je imela SLS večino, z zakonom z dne 23. oktobra 1912 natančno določil sestavo in delokrog krajnega, okrajnega in deželnega šolskega sveta.

Stoječ na edino pravem stališču, da je pri vzgoji otrok potrebno sodelovanje staršev, cerkve in države, je dala SLS v šolskih svetih zastopstvo ljudstvu, cerkvi, učiteljem in državi. Ljudstvu ni naložila samo dolžnosti pri vzdrževanju šol, ampak mu je dala tudi pravico, kolikor je bilo v bivši centralistični Avstriji sploh mogoče, da sme govoriti svoje besede pri ustanavljanju šol, pri ureditvi šolskega pouka in pri nadzorstvu šol, zlasti pa — to je treba poudariti — pri nameščanju učiteljstva: § 11 omenjenega zakona daje krajnemu šolskemu svetu izrecno pravico, »sodelovati po zakonitih predpisih pri podeljevanju učiteljskih služb«. Okrajni šolski svet pa ima po § 26 pravico, oziroma zakon pravi celo, da mora: »začasno nastavljati učitelje v šolah, kjer je služba izpraznjena in sodelovati pri definitivnem nastavljanju učiteljev, oziroma pri pomikanju v višje plače«. Kot najvišje šolsko nadzorno oblastvo je fungiral po zgornjem deželnem zakonu višji šolski svet.

Tako so bile organizirane šolske oblasti tudi na Štajerskem. Tako je bilo do prevrata. (Dalje.)

POGAJANJA NA DUNAJU Z MAZARI.

Dunaj, 9. jan. Kakor poroča »Politische Korrespondenz«, se bodo na pogajanjih, ki se bodo začela na Dunaju v četrtek v zmislu beneškega protokola, obravnavala predvsem vprašanja o odškodnini za škodo, ki je nastala Avstriji vsled zakasnele predaje Burške in druga finančna vprašanja, ki se tičejo Zaprane Madžarske.

STAVKA NATAKARJEV V GRADCU.

Gradec, 10. jan. Na nocošnjem shodu gostilniških in kavarniških nameščencev v Gradcu so sklenili stavko, ker lastniki niso ugodili zahtevku za 100 % povišanje plač. Vse gostilnice in kavarne so od davi zaprte.

Češki glasovi o dvigu češke krone.

»Narodni Listy« opozarjajo, da dvig češke krone ni umeten, ampak odgovarja gospodarski moči češke države. Za industrijo pomeni sicer dvig češke krone trenutno krizo, toda te izgube se bodo dale pokriti s cenejšimi nakupi v inozemstvu. Glavna stvar je, da se češka valuta na neki točki stabilizira. Ne sme se pa podcenjevati moralni pomen dviga češke krone za češko državo v inozemstvu.

»Tribunae« smatra, da bo češka krona dosegla v Curihu v kratkem točko 10. To pomeni za podjetnike zmanjšanje dobičkov in za delavce znižanje plač, toda živeli bodo boljše in vrednost prihrankov se bo zvišala. Ne bo nobene škode, če re dobiliški podjetnikov zmanjšajo, pade pa brezdelnost in delavske mezde, če bo le mogoče z nižjimi plačili vsaj tako živeti kot doslej.

»Čas« proklamuje znižanje vseh blagovnih cen v smeri, ki odgovarja resnični kupovni moči češke krone. Predlaga ustanovitve konsumentskih zbornic, ki naj bi varovale v tem važnem trenutku interese konzumentov.

»Pravo Lidu« zahteva znižanje cen, čeprav posamezniki pri tej operaciji še toliko izgube. Interes splošnosti gre nad interesom posameznikov.

Tako izgledajo posledice pametne in trezne češke finančne politike. Pri nas pa kljub ogroženi izvozu valuta pada zaradi nereda v finančnem gospodarstvu.

ODPRAVLJENO IZJEMNO STANJE.

Brno, 9. jan. »Lidove Noviny« poročajo, da je ministrski svet razveljavil izjemno stanje v Karpatski Rusiji.

BANCA DI SCONTO ZOPET ODPRTA.

Rim, 10. jan. Sodišče je pooblastilo Banco di Sconto, da otvori celotni svoj promet, kolikor ne pridejo v poštev določbe glede moratorija.

Politične novice.

✚ Spor med socialnimi demokrati. Oficijsko vodstvo soc. demokratične stranke je izključilo iz strankarske organizacije ljubljansko krajevno organizacijo, ki jo je vodil doslej občan ki svetnik g. Kocmur. Ali se je to zgodilo iz lastne iniciative strankinega vodstva ali pa na povelje demokratov, tega ne vemo. Znano je le, da je bil doslej g. Kocmur kot vodja okrajne bolniške blagajne demokratom trn v peti, ker demokrate silno srbi denar bolniške blagajne.

✚ »Finansijer Levic«. Kakor javlja »Obzor«, nameravajo gotovi belgrajski gosposdi poklicati iz Milana »znanega« financijera Levica v našo državo, da nam uredi našo valuto. Ta gospod je bil že svoj čas pomočnik finančnega ministra v Srbiji in je kot tak spravil dinar do najvišje vrednosti, ki jo je sploh kdaj imel. Ker pa ni saniral samo državne, ampak tudi svojo valuto, vsled česar je menda smatral za svoje ugodnejše bivališče Milan, namesto da je ostal v Belgradu, zato je razumljivo, da se ga gotovi krogi v Belgradu boje. — Ni treba naglašati, da je g. Levic sin znane semitske rodbine Löwy, ki je mogoče tudi z rodbino Kuhndingl malo v sorodu.

✚ Za avtonomijo podkarpatske Rusije. O potovanju čehoslovaškega ministrskega predsednika dr. Beneša v podkarpatsko Rusijo piše »Venkov«, da bo to po-

tovanje imelo važne posledice za upravo rusinskega dela češke države. Dr. Beneš je jasno očrtal smernice češke vlade v tem oziru in povedal, da češka vlada ni nenaklonjena avtonomiji Rusinov. S tem je pokazal pravo pot, kako se da podkarpatska Rusija rešiti upravnih težkoč. Z dovoljenjem avtonomije je pokazal dr. Beneš pravo pot rusinskemu narodu, kako more priti preko avtonomije do urejenih razmer. — S tem je rečeno, da je postal dr. Beneš »separatist«.

✚ Bismarck in republika. Dunajska »Neue Freie Presse« objavlja zanimiv razgovor znanega nemškega revolucionarja Karla Schurza z Bismarckom. K. Schurz je l. 1848. pobegnil v Ameriko, kjer je dosegel ministrsko čast. Tega moža je prosil Bismarck pri neki priliki, naj mu pojasni ustavno stališče predsednika Zedinjenih držav. Ko mu je Schurz pripovedoval, kakšne pravice ima ameriški predsednik, je rekel Bismarck: »To je torej monarhija na odpoved, kar ima mnogo na sebi. Takega monarha se da odstraniti, predno je državnega konja uničil. Kaj pa naj napravim s cesarjem, ki je podedoval od svojih prednikov soliden prestol, počasi pa mu odžaga nogo za nogo, a nima nikogar, ki bi mu soliden prestol zopet popravil?« — To je rekel Bismarck z ozirom na Viljema II. in zgodovina mu je dala prav.

✚ Norveški konzulat v Zagrebu. Kakor poročajo zagrebški listi namerava norveška vlada ustanoviti v Zagrebu konzulat. Za konzula bo imenovan najbrže Lav. Bauer, industrijalec v Zagrebu.

† Franc Pišek.

V nedeljo smo pokopali našega prijatelja in voditelja Fr. Piška v Orehovi vasi. Na pogreb je prihitelo ljudstvo iz cele Štajerske, došli so zastopniki iz Kranjske, došli so tudi njegovi politični nasprotniki, da ga spremijo na zadnji poti in se poslovijo od značajnega, dobrohotnega in delavnega moža. Pogreb se je vršil iz njegove domače grude, njegove domačije na pokopališču pri farni cerkvi. Nebrojna množica onih, ki so mu bili v življenju blizu, ki so mu dolžni hvalo za trud in skrb, s katero se je v hudih polpreteklih časih boril proti nemškutarskemu političnemu in gospodarskemu nasilju za pravice slovenskega ljudstva, ga je spremljalo do večnega počivališča. Solze so nam prišle v oči, ko so prinesli dragega ranjkega na sredo njegovega domovja in njegov prijatelj duhovniki blagoslovili njegovo truplo ter so mu domači pevi zapeli zadnjo pesem v slovo. V srce nam je segel pogled na veličastni sprevoz, ki so mu načelovali Orli in stotine zastopnikov občinskih odborov, ki so hoteli počastiti predsednika Kmečke zveze za Štajersko. Na grobu se je poslovil od svojega tovariša in sobojevnika dr. A. Korošec s pozivom, da skazemo zahvalo značajnemu možu, ki je visoko držal prapor slovenskega krščanskega ljudstva v časih, ko je bilo to breme in teža. Slovenski kmetje se bomo spominjali s hvaležnostjo požrtvovalnega delavnega moža, ki je imel srce za sotrpina v najhujših časih vojske.

Dnevne novice.

— Županom in občinskim odbornikom ljubljanske okolice kamniškega, kranjskega in litjskega okrajnega glavarstva. Županska zveza za Slovenijo priredi 18. januarja ob devetih dopoldne na verandi hotela Union tečaj za župane in občinske

odbornike. Predavali bodo priznani strokovnjaki o občinskih zadevah. Na dnevnem redu je predavanje o domovinstvu in pa o notranjem uradovanju v občinah. Strokovnjaki bodo dajali tudi strokovne odgovore na vprašanja, ki jih bodo udeleženci stavili. Ker je ta tečaj za poslovanje občin zelo važen vabimo nujno vse občinske odbornike in župane, zlasti člane Županske zveze, da se tega tečaja v kar največjem številu udeležijo. — Ivan Stanovnik, l. r., t. č. predsednik županske zveze za Slovenijo.

— Delitev vodstva invalidskega oddelka. Pokrajinska uprava je razdelila vodstvo invalidskega oddelka v strokovno in administrativno. Strokovno vodstvo je v rokah dr. A. Breclja, administrativno vodstvo pa je poverjeno dr. Franu Gorišću.

— Zaročil se je g. F. Briški, bančni uradnik v Ljubljani z gđ. Vido Belčevico iz St. Vida nad Ljubljano.

— Ježica. V nedeljo 15. t. m. ponovi orlovski odsek Finžgarjevo »Razvalina življenja«. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

— II. Ljubljanski veliki sejem. Od 2. do 11. septembra 1922. Od sejmskega urada smo prejeli: Ni naš namen, na tem mestu povdarjati velike uspehe, ki so jih imeli razstavljalci preteklega vzorčnega sejma, saj se je pač vsakdo, kdor se je hotel, lahko sam o tem prepričati. Pač pa opozarjam interesirane kroge na neko drugo okolnost. Kakor nam je iz najboljšega vira znano, prihajajo sejmskemu uradu dnevno dopisi, s katerimi sporočajo najrazličnejše trditve svojo željo, udeležiti se letošnjega sejma v zvezi. Urad vodi o teh dopisih natančno evidenco in je dosedaj prenotiranih že nekaj tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora. Marsikatero podjetje bi se bilo preteklega sejma rado udeležilo, pa ni imelo ali pripravljenih vzorcev, ali pa je bilo toliko časa s prijavo omahovalo, da je bilo prepozno. Da se to marsikomu tudi letos ne pripeti, naj vsakdo brez odlašanja z dopisnico izjavi sejmskemu uradu na kratko željo, na letošnjem sejmu sodelovati in koliko kvadratnih metrov približno bo rabil. Poučeni smo, da bo sejmski urad pri končnih nakazilih prostorov postopal na edino pravilni način, namreč: kdor prej pride, prej melje. Ker je rok, kdaj se vrši semenje, že razglašen, ima vsakdo zadostno časa, da se za razstavo svojih vzorcev pripravi. Industriji, obrtniki in veletrgovci, skrbite zatoraj že sedaj za prostor na II. Ljubljanskem velikiem sejmu v zvezi in sporočite vsi svoje želje Uradu »Ljubljanskega velikega sejma« v Ljubljani, Gospodstva c.

— Poroka angleške princezinje Marije. Hči angleškega kralja princezinja Marija, ki je bojdala imela na ponudbo roko kralja Aleksandra Karadjordjevića, a jo je odbila, se 28. prih. m. poroči z enim najbogatejših angleških plemičev baronom Lascelesom. Pri poroki ji bo za družico rumunska princezinja Marijola, nevesta kralja Aleksandra.

— Nasilni redarji. »Hrvat« poroča, da je karlovska policija 1. januarja aretirala tri tamošnje meščane. V zaporu so jih nesumisljeno pretepali. Vseled zadobljenih poškodb je še tekom noči umrl Pavel Šnur. Radi dogodka vlada v vseh krogih veliko razburjenje, ker so nasilja policije na dnevnem redu.

— Samo or 15letne deklice. 7. t. m. je v Zagrebu skočila iz stanovanja v drugem nadstropju 15letna hčerka nekega upokojenega majorja. Deklica je zadobila težke notranje poškodbe in bo težko ostala živa.

»Orso,« je rekla Colomba, »nikakor ne greš sam.«

»Nikogar ne potrebujem,« je odvrnil Orso. »Povem ti, da si ne dam odrezati ušes.«

»O, ne! Nikdar te ne pustim, da potuješ sam ob vojski. Ho, Polo Griffio! Gian' Francé, Memmo! Vzemite svoje puške in spremito brata!«

Po dosti živahnem pravdanju se je Orso vendarle moral udati, da ga je spremljala mala četica. Vzel je izmed pastirjev najbolj navdušene, ki so najglasneje zahtevali boj. Ko je še enkrat zabičal sestri in pastirjem svoja naročila, je odpotoval, to pot po ovinku, da se je izognil hiši Barricinijev.

Že so bili daleč od Pietranere. Jahali so naglo. Kar zapazi Griffio ob prehodu čez mal potok čredo prašičev udobno pogreznjenih v blato, ker so se veselili solnca in sveže vode obenem. Kmalu je pogodil najdebelejšega med njimi in mu pognal kroglo v glavo, da je na mestu obležal mrtev. Mrtvečevi tovariši so se dvignili iz blata ter se čudovito naglo razbegli. Četudi so drugi pastirji streljali na vso moč za njimi, so vendar le srečni in zdravi odnesli svojo kožo v bližnji gozd, kamor so izginili.

»Ali vas ni sram!« je kričal Orso. »Domače prašiče zamenjate z divjimi vepri.«

»Nikakor, Ors' Antone,« je odgovoril Polo Griffio, »ampak ta čreda je lač Barricinijev; naj mu to pokaže, kaj se pravi konje pohablja.«

— Iz žalosti za materjo. V Belgradu je pred par dnevi skočil delavec Kreso iz 4 nadstropja na ulico in se ubil. Samomor je izvršil iz žalosti, ker mu je umrla mati, ki jo je zelo ljubil.

— Nesreče in nezgode. Matevž Cvirn iz Jezerskega št. 4 si je zlomil v gozdu na Jezerskem levo nogo. — 15letni Josip Volk se je igral v Medvečah z dinamitno patrono, katere je eksplodirala in odtrgala fantu tri prste na levi roki. — Na cesti v Jezici je povozil avtomobil 11letnega Ivana Kunaverja, kateri je težko poškodovan. — 13letni Alojzij Koritnik iz Trbovelj se je igral z dinamitno patrono, ki je eksplodirala in ga nevarno ranila. — V ljubljanski bojnišnici je umrl 12letni deček Jakob Vrhovnik na poškodbi, katero je dobil, ko je eksplodirala svetilka.

Gospodarstvo.

Slovenija v državnem proračunu za l. 1922.

Pred nekaj dnevi smo prejeli natisnjen državni proračun za l. 1922. Proračun je razdeljen glede stroškov po posameznih ministrstvih, namreč vsako ministrstvo izkazuje stroške svojega resora posebej, (tudi finančno), celokupni državni dohodki pa so natisnjeni v posebni knjigi finančnega ministrstva.

Dohodki, katere predvideva finančna uprava iz Slovenije, znašajo 948.667.668 k r o n. Za leto 1920/21. je bilo predvidenih dohodkov iz Slovenije 1.325.637.565 kron. Za bodoče leto predvideva torej proračun 376.969.897 kron manj dohodkov iz Slovenije kakor za lansko leto.

Stroški za upravo Slovenije pa znašajo (po ministrstvih):

Vrhovna državna uprava (mirovine, amortizacija pokrajinskih posojil itd.)	13.265.872 K
Politična uprava in policija	70.434.121 K
Ministrstvo za vere	26.499.822 K
Prosvetno ministrstvo	208.423.347 K
Socijalna politika	45.528.262 K
Gozdarstvo in rude	156.517.319 K
Zdravstvo	70.182.817 K
Finančna in davčna uprava	305.186.770 K
Kmetištvo	37.921.715 K
Pravosodje	72.217.364 K
Pošta in brzojav	106.096.533 K
Čekovni urad v Ljubljani	4.032.329 K
Trgovina in industrija	10.801.171 K
Javna dela	72.711.028 K

Skupno . . . 1.099.808.484 K
Razlika med stroški v znesku . 1.099.808.484 K
in dohodki v znesku . . . 948.667.668 K

izkazuje primanjkljaja . . . 151.140.816 K

Slovenija bi bila torej po tem proračunu pasivna za 151.140.816 milijonov kron!

Med dohodki pa niso uračunani niti dohodki carine, kolikor jih vsaj približno odpade na Slovenijo niti dohodki v Sloveniji ležečega dela državnih železnic, zato pa tudi ne stroški za dvor, za vnanje ministrstvo in za armado, kolikor bi morala k njim prispevati Slovenija z ozirom na število prebivalstva in njeno davčno moč.

Zanimiv je pregled za koliko so se povečali upravni stroški za Slovenijo za bodoče leto v primeri z lanskim proračunom:

Politična uprava in policija	+ 51.688.134 K
Ministrstvo za vere	+ 5.766.370 K
Solstvo	+ 132.321.083 K
Socijalna politika	+ 11.681.593 K
Gozdarstvo in rude	+ 39.323.407 K
Zdravstvo	+ 34.994.493 K

Colomba.

35

Prosper Mérimée. — Poslovenil — 8 —.

»Podleži bojazljiv!« je kričal. »Maščujejo se nad ubogo živaljo, a v obraz pogledati mi ne upajo!«

»Česa se čakamo?« je nestrpnost kričala Colomba. »Prišli so nas izzivat, pohablja naše konje; in mi naj jim ne odgovorimo! Ste to možje?«

»Maščevanje!« so vpili pastirji. »Peljimo konja na vas in napadimo njih hišo.«

»Njih kašča je s slamo krita in sega prav do stolpa,« je opomnil stari Polo Griffio. »Z enim mahom pa jo zažgem.«

Druzi je zopet predlagal, naj bi šli iskat lestve v cerkveni zvonik; tretji je menil, da bi vdrl v vrata v hišo z bruni, pripravljenimi na dvorišču za zidanje. Sredi teh razburjenih glasov pa je bilo čuti Colomba, ki je vabila svoje pristaše, naj pridejo k njej vsak po velik kozarec žganja, predno odidejo na delo.

K nesreči, ali bolje k sreči pa grozovitost nad konjem ni povzročila v Orsu tega, kar je pričakovala Colomba. Orso ni kar nič dvomil, da bi to ne bilo delo njegovih sovražnikov, zlasti Orlanduccia je sumil. A razumeti ni mogel, da bi mladenič, ki ga je on izzval in udaril, skušal izbrisati svojo sramoto s tem, da odreže konju uho. Nasprotno, to nizko in smešno maščevanje mu je pomnožilo zaničevanje do sovražnikov in sedaj je dal prav prefektu, da se s takimi ljudmi nikakor ne gre me-

riti v odkritem boju. Kakor hitro je mogel priti do besede, je izjavil svojim pobesnelim pristašom, da naj opuste svojo bojno razpoloženje, da bo pravica — ki pride — že pošteno maščevala konjevo uho.

»Jaz sem tu gospodar,« je ostro postavil, »in zahtevam, da me ubogate. Prvega, ki mu pade v glavo, da bi govoril o napadu ali poizgu, zažgem samega v njegovi bajti. Hitro; osedlaj mi sive!«

»Kako, Orso!« je rekla Colomba ter ga potegnila na stran. »Ti torej trpiš, da nas sramota! Ko je živel še oče, si nikdar kateri Barricinijev ni drznil pohablja naše konje.«

»Obljubljam ti, da bodo imeli priliko še obžalovati. Toda stvar orožnikov in ječarjev je, da kaznujejo podleže, ki imajo pogum le pred živalmi. Rekel sem ti, da se pravica znoši nad njimi..., ali če ne... ti ne bo treba, da bi me opominjala, čegav sin sem...«

»Potrpi!« je rekla Colomba in vzdihnila.

»Pomni sestra, če ob svojem povratku izvem o kakih izgrelih proti Barricinijem, ti tega ne odpustim nikdar.« Potem je nadaljeval z milejšim glasom: »Morda, celo zelo verjetno je, da se vrnem sem s polkovnikom in njegovim hčerko. Poskrbi, da sta njuni sobi pripravljene, da bo zajutrek, da bodo našim gostom neprilike kar najmanjše. Prav je, Colomba, da je moški pogumen, ženska pa je treba, da drži hišo v redu. — Objemi me torej in bodi pametna, glej, sivec je že osedlan.«

»Tako! Podleži!« je zakričal nad njimi Orso ves iz sebe. »Vi posnimate nesramnosti naših sovražnikov! Proč od mene, malepridež! Ne rabim vas! Niste za drugo rabo kakor za boj s prašiči. Pri Bogu vam prisegam, da vam strem glavo, če si drznete še iti za menoj!«

Pastirji so se molče ogledali, Orso je pa pognal konja in v diru izginil.

»No,« je rekel Polo Griffio, »ta je pa dobral! Potem naj ima pa človek rad take ljudi, ki tako ravna s tabo! Njegov oče, polkovnik, se je jezil, če si kdaj na muho vzel odvetnika... Tristo medvedov, pa ne streljati... In sin!... Videl si, kaj sem storil za njim... On pa govori, da mi glavo stare, kaj? Ors' stari vinski pletenici, ki ne drži več vina. Poglej, Memmo, čemu se človek nauči na celini!«

»Da. In če bi se izvedelo, da si ubil to prase, bi se začela preiskava in Čas' Anton bi ne govoril pred sodniki za te, pa tudi zagovornika bi ti ne plačal. K sreči, te nihče ni videl in sam svet Negi je tam, da te je rešil zadrege.«

Po kratkem razmišljanju so sklenili pastirji, da bi bilo najpametneje ubitega prašiča vreči v blato. Ta sklep so tudi udeležili, potem ko so nedolžni žrtvi rovaštva med Rebbiani in Barriciniji vzeli vsak svoj kos pečenke.

Ko je Orsa zapustilo razbrzdano spremstvo, je nadaljeval svojo pot bolj prevzet od veselja nad svidenjem z miss Nevil kakor pa od strahu pred srečanjem s sovražnikom. »Radi zadeve,« si je rekel, »s temi

Finančna uprava	+ 67,017.453 K
Kmetijstvo	+ 18,009.567 K
Pravosodje	+ 57,750.657 K
Poštna uprava	+ 83,696.717 K
Cekovalni urad	+ 3,419.103 K
Trgovina in industrija	+ 7,919.281 K
Javna dela	+ 40,120.169 K

Skupno . . . + 553,689.012 K

Edino v poglavju vrhovne državne uprave najdemo stroš.	ke znižane za	— 111,853.657 K
Ako od zvišanih stroškov		+ 553,689.012 K
odštejemo znižanje v znesku		— 111,853.657 K

ostane zvišanih stroškov . . . + 441,834.355 K

V primeri z lanskim letom naj torej velja uprava Slovenije za celih 441,834.355 kron ali okroglo za pol milijarde kron letno več!

Kdo naj to verjame?

Da ostanemo le pri treh številkah. Za lansko leto je predvidel proračun dohodkov iz Slovenije 1.325,637.565 kron. Ni nam znano, ali se je finančni upravi posrečilo to svoto tudi iztisniti iz ljudskih žepov. Skoraj gotovo ne, sicer finančna uprava (proračunskih) dohodkov iz Slovenije ne bi bila znižala v letošnjem proračunu skoro za 400 milijonov kron ampak bi bila vzela za podlago svojih računov lani predvideno in plačano svoto. Ne verjamemo pa zopet z druge strani, da bi bila državna uprava tako radodarna, da bi kljub za 400 milijonov kron manjšim dohodkom dovolila povziranje upravnih stroškov samo v Sloveniji za nad 400 milijonov kron, ker je sama v silnem deficitu! Zato številkam proračuna — ne verjamemo. S čemur pa nemočemo reči, da ne bi svojega brskanja po obsežnih knjigah še nadaljevali. Mogoče najdemo še kaj prav zanimivega!

BORZA.

Curib, 10. januarja (Izvirno) Devize: Budimpešta 085, Berlin 205, Italija 2250, London 2187, New York 51750, Pariz 4290, Praga 845, Dunaj 017, Zagreb 175, Varšava 017, Holandska 19025, Brusel 41, Madrid 7750. — Valuta: nem. avstr. krome 010.

Zagreb, 10. januarja (Izvirno) Devize: Budimpešta 5050, Berlin 170—178, Italija 1275—1290, London 1230, New York 800, Pariz 24—2450, Praga 485—505, Dunaj 440—480, Curib 55—57, Bukarešta 219. — Valuta: Dolar 290.

g Opozorilo! Kot se nam poroča, se obračajo razni inozemski, zlasti dunajski zavodi na tukajšnja trgovska in industrijska podjetja z vabilom, naj odpravijo pri njih direktne račune, nalagajo prisilni razpoložljiva dobroimetja v jugokronah ter se pri svojih deviznih transakcijah (nakupu in prodaji tujih plačilnih sredstev) poslužujejo njihovega posredovanja. Ker vsebujejo ta vabila, vabila k poslom, ki se smejo po določitih navedbah o prometu z devizami in valutami vršiti le preko pooblaščenih zavodov, smatramo za potrebno opozoriti vse one, ki so morda prejeli taka vabila, da se jim ne odzovejo. Ne samo, da so taki posli po obstoječih navedbah pri izrični tukajšnjem zavodom ali nedopustni in v kvar našim narodno-gospodarskim interesom in naši valuti, navadno so tudi zelo opasni za stranke same. Dobroimetja v naši valuti pri inozemskih zavodih so podvržena valutarnim odredbam države, v kateri je sedež banke. Dobroimetja v naši valuti se izkoriščajo nadalje po inozemskih bankah na škodo naše valute v devizne spekulacije, ki so upropastile že velike banke, ali jim pa povzročile ogromne izgube. V nepoznanju razmer se pa stranke velikokrat poslužujejo, oziroma stopijo v stik z zavodi, ki so slabo financirani. Ravno zadnji dogodki v Italiji narekujejo v prometu z inozemskimi zavodi največjo pozornost.

g Povziranje obrestne mere v Avstriji. Dunajske banke so zvišale obrestno mer, z dnem 1. januarja 1922 vlogam na hranilne knjižice od 3 1/2 % na 5 %.

g Ustanovitev češkoslovaške parobrodne družbe. »Prager Tagblatt« poroča, da se ustanovi češkoslovaška parobrodna družba za plovo na Donavi in Labi. Ministrski svet je odobril tozadevno pogodbo med nekim bančnim konzorcijem in vlado.

ničvredni Barricini bom moral iti še v Bastijo. Čemu bi ne spremlj miss Nevil? Čemu bi od Bastije ne šli skupaj po morju k vodovju Orezza? — Hipoma mu je v mladostnih spominih oživela slikovita pokrajina. Zdelo se mu je, kakor da je prestopljen na zeleno livado pod stoletne kostanje. Na lesketajoči se trati, posejano z modrimi cveticami podobnimi očesem, ki se mu smehlajo, je videl miss Lidijo, kako je sedela poleg njega. Snela je svoj klobuk in njeni plavi kodri, živejši kakor svila, so se svetlikali kakor zlato v solncu, ki je prozevalo skozi listje. Njene tako jasno modre oči so se mu zdele modrejšje kakor nebo. Z licem, naslonjenim na komolec, je poslušala sladke besede ljubezni, ki jih je trepetaje govoril on. Imela je isto mozolsko obleko, v kateri jo je videl na dan odhoda iz Ajaccia. Izpod gub njenega krila pa je molela drobna nožica, ki je tičala v čevljičku iz črnega usnja. Orso si je rekel, da bi bil dovolj srečen, ko bi smel poljubiti to nožico. V eni ročici, ki ni tičala v rokavici, je držala mal zavojček. Orso je odzvel zavojček in tedaj je njena ročica stisnila njegovo, on pa je poljubil najprej zavojček, potem pa še ročico in ona ni bila huda. Vse te misli so ga ovirale, da bi mislil na pot, kjer je hodil. Ves čas pa je dirjal. Prav je v mislih hotel drugič poljubiti belo roko miss Nevil in v resnici se je sklonil, da poljubi konju glavo, ko se je konj hipoma ustavil. Pot mu je zastavila mala Chilina ter ga zgrabila za uzo.

štalerske novice.

š Umrli je v Gradcu na operaciji g. Zofija Kotič, bivša gostilničarka v mariborskem Narodnem domu. Truplo prepeljejo v Maribor. N. v m. p.

š Bolezen mariborskega knezoškola dr. Napotnika se je zadnje dni zelo poslabšala.

š Naše Primorje v slikah. Na prošnjo podružnice Jugoslovanske Matice v okolici Maribora je tajnik pokrajinskega odbora v Ljubljani, gosp. Mahkota v Mariboru priredil v mestnem kinu predavanje o našem Primorju. Predavanja opremljena s krasnimi slikami najpomembnejših krajev so bila namenjena v prvi vrsti naši mladini. G. predavatelj je ta predavanja dopolnil na praznik Sv. treh Kraljev dopoldne in popoldne. Zeleti je, da se taka predavanja prirede večkrat in z večjo reklamo.

š Krajni šolski svet Sv. Jurij ob Pesnici je baje še vedno v nemških rokah. Mi kar ne moremo verjeti, da bi bil še danes predsednik krajnemu šolskemu svetu g. Klug, priseljeni Nemec in baje še — analabet.

š Vlom v Slov. Bistrici. Pred par dnevi so neznani lopovi vlomili v dvakrsko in v sodniške prostore v Slov. Bistrici. Poskušali so vlomiti v blagajno, kar pa se jim ni posrečilo in so odnesli le par sto kron, par starih sukenj in več malenkosti. Isto noč so poskušali vlomiti tudi v trgovino Krautsdorfer, a so bili pregnani.

š Požar v Sv. Pavlu pri Preboldu. 2. januarja je izbruhnil okrog polnoči ogenj v graščini v Sv. Pavlu. Ker je bila zelo viharna noč, se je ogenj kmalu razširil in je bila velika nevarnost, da ne zavzame večjih dimenzij. Hitri in požrtvovalni požarni brambri je uspelo ogenj lokalizirati. Škoda je kljub temu precejšnja.

š Nesreča. V Trbovljah so delavci zakurili ogenj, ki kateremu je prišla rudarjeva hčerka Zofka Glavač in se grela. Naenkrat je potegnila sapa in je plamen objel krilo deklice, ki je bila v trenutku vsa v ognju. Opekla se je tako, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

š Okolica Celje. Vsak dan slišimo o novih električnih napravah; tako so dobili preteklo leto za božičnico v Teharjih električno luč iz ondotne tovarne in žage. Radovedni smo, kdaj postanemo mi iz okolice Celje tako srečni, da dobimo to tako zaželjeno luč. Samo takrat, ko so se delnice pobirale, se je govorilo, da dobimo že isto jesen električno razsvetljavo. Minuli sta od tedaj že dve leti, toda mi še ne vemo ničesar drugega nego da smo plačali nam nakazano vso in da še vedno svetimo s petrolejem. Potrebno bi že bilo enkrat natančneje poasnilo!

Ljubljanske novice.

lj Povodom kraljeve zaroke so v Ljubljani okrašana z zastavami vsa javna in tudi mnogo zasebnih poslopjij.

lj Zaročil se je naš strojni stavec g. S. Žumer z gđc. Reziko Košmeljevo iz Železnikov. Iskreno čestitamo!

lj V nedeljo vsi na družabni večer, ki ga priredi prosveta za stolno župnijo in šolski okraj. Na sporedu so poleg bogatega srečolova in šaljive pošte, šaljivi prizori. Vrh se pri pogrnjenih mizah ob prosti vstopnini v Rokodelskem domu.

lj Odborova seja Slovenke Straže se vrši v četrtki dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v posvetovalnici KTD. Vse gg. odbornike prosimo, da se je polnoštevilno udeleže.

lj Kolo jugoslovanskih sester ima svojo redno odborovo sejo v četrtki, 12. t. m., ob štirih popoldnih v društveni sobi.

lj III. umetniško noč priredi dne 18. t. m. Udruženje gled. igralcev, mestni odbor Ljubljane, v prostorih Narodnega doma, na kar že danes opozarjamo sl. občinstvo. (k)

lj Orednja Zveza javnih namestencev in vpojenecv ima nujne sejo širšega odbora v petek 13. t. m. ob 8. uri zvečer v posvetovalnici mestnega magistrata. Dnevni red: poročilo predsedstva in tekoče zadeve. (k)

lj Iz tajne seje občinskega sveta. Franciški Levce, vdovi po ponesrečenem gasilcu Levcu, so dovoli pokojnina v znesku 400 K letno do njene smrti. — Takse za sprejem v občinsko zvezo su znižajo: Avg. Slajhu, Ceciliji Pelko in Fr. Avmanu na 100 K, Leop. Sprajcerju na 1000 K v mesečnih obrokih po 100 K. — Za nadsvetnika se imenujeta magistratna svetnika dr. Janko Rupnik in Franc Jančigaj; za magistr. svetnika se imenuje nadkomisar Fr. Svigelj; za pisarniška ravnatelja se imenujeta nadoficijala Ivan Završan in Dragotin Šebenik; v 7. čin. razr. kat. B se uvrsti Jernej Boltar; Albin Sežun se pomakne v VIII. čin. razr. s 1. jan. 1922, v službo se mu vstejejo vsa leta; rač. nadrevident Avg. Špel se pomakne v VII. čin. razred; v 9. razred se pomaknejo rač. uradniki Slapničar, Šuster, Jarc, Babnik, Smole in Počivalnik; za račun. oficijala v 10. čin. razredu se imenuje Josip Komih, za nadofic. v 9. čin. razr. pa Ciril Tavčar; za stavb. oficijala v 9. čin. razr. se imenuje Ferdinand Accetto; mestni aspiranti Kozine, Ostere, Aplene in Hojan se imenujejo za oficijale; Drago Mohorec se imenuje za oficijala; Ant. Rupnik se podeli naslov pis. oficijala; pis. asist. Fr. Keržič se uvrsti v 11. čin. razr.; Josip Matjaž se imenuje za def. oficijala; Otonu Zupančiču, mestnemu arhivaru se podeli dopust do 31. januarja t. l. — Pri elektrarni so se izvršila sledeča imenovanja: Josip Bernot za def. monterja, Al. Tepina za strojniška mestne elektrarne, Leander Kerševan za 1. strojniška mestnega vodovoda, Fr. Dovjak, monter pri elektrarni, skladnišnik Alb. Pavšič se pomakne v 3 kategorijo niž. uslužb., ostalim se zvišajo drag. doklade na 17 D 40 p dnevno. Prošnja Vnovčevalnice za koncesijo za prodajo živine na debele so odstopi aprovizračnemu odseku, Glasb. Matici se dovoli koncesija za prodajo knjig, enako Novi založbi in Zvezni tiskarni, pivovaral Union se dovoli koncesija za gost. obrt le na čas

velesejma, Leop. Janežiču se dovoli koncesija za elektrotehniško obrt, manufakturi Ravnkarju se dovoli koncesija le pod pogojem, da si preskrbi druge trgovske lokale, Edv. Tavčarju, agenturi, se dovoli prenos na Miklošičevo cesto, Eleonori Rožl se dovoli koncesija za prodajo mleka, če dobi primerne lokale.

lj Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, vabi članse na redni občni zbor, ki se bo vrši dne 14. januarja 1922 ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Mesnega doma v Ljubljani. Prihodnja javna odborova seja se vrši v sredo, dne 11. januarja 1922 ob 8. uri zvečer v mali dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno o 6. do 8. ure zvečer informacije Sv. Petra cesta št. 12 prtilično, desno. — Odbor.

lj Mestna aprovizacija. Od 10. januarja nadalje se prične razprodajati na Poljanski cesti kg. Vsaka sranka dobijo samo 10 kg brez nakaz. št. 15 lepa kirsna moka po 17 kron 50 vin. nice proti takojšnjemu plačilu. — Jajca se odadajo strankam tudi v celih zabojih po 1440 komadov po 7 kron jajce. Jajca so dobra in pregledana. — Mast se razprodaja istotako na Poljanski cesti št. 15. — Krompir se razprodaja v baraki za šolo na Ledini. Razprodaja se vrši dopoldne do 11. ure in popoldne od 2. do 5. ure.

lj Ad maiora... Lepa »sloka« je končala življenja dni vsled lovčeve sreče, ki pa je imel nesrečo, da mu je mrtva ušla in pada na tla. Pobrala ga je učenka, ki jo je dolg ključnač zanimal zlasti, ker si mora s tako »divjano« glavo ubiti. V šoli, kamor je to zver prinesla, so napravili sodbod, da je treba dati ta krasni eksmplar nagajati, češ, da je »ad maiora natus«, ne pa za oslado lovčeve večerje. Sodbod so utemeljili z razlogom, da bo tudi lovec zadovoljen, če bo izvedel, da je pomnožil zbirko meščanskošolskih učil z uspehom svoje lovske spretnosti.

lj Odmerni izkaz za hišne najemnine za davčno dobo 1921/22 za davčni okraj Ljubljana mesto je upravičenec razgrnjen na vpogled pri davčni administraciji v Ljubljani skozi 15 dni, in sicer v času od 1. do 15. januarja 1922. Natančnejši podatki so razvidni iz razglašene na mestni deski.

lj Vincenčijeva in Elizabetna konferenca v mestni župniji sv. Jakoba izrekata najtoplejšo zahvalo vodstvu Strojnih tovarn in livarn d. d. v Ljubljani za velikodušen dar 8000 kron, ki sta jih prejeli kot novoletno darilo za uboge te župnije. Bog stoterno povrni!

lj Cesta in hodnik ob semnju pod Tivolijem tvorijo dne resno nevarnost za pasante, ker je pravkar pravalo drsališče za mladež, tako da vsakdas kdo zdrane in pada. Istotam molli iz zemlje poleg par še stoječih drogov ostomek drugega takega stebra, in sicer že celo večnost; tudi ta kujon spodbija brez kazni ljudi, ki morajo ob nočem času tam mimo, da padajo kot hruske.

lj Zgubil se je na Vodnikovem trgu zlat uhan z medlo-rečim kamnom. Pošten najdi el se naproša, da ga vrne proti nagradi Sv. Petra cesta št. 86, I. nadstr.

lj Ukrađen je bil v župnišču sv. Jakoba v torek okrog 3. ure popoldne lep prepeljak-pevec iz hodnika. Kdor bi kaj zvečel o tatu, naj blagovolj sporočiti gosp. župniku.

lj Nevarno dranje. Na Prulah je Ljubljani- ca zamrznila in privabila mlade fante, da so se disali, kar je silno nevarno, ker je tam Ljubljani- ca globoka 2 do 3 metre. Starši in vzgojitelji naj poskrbe, da se otroci ne bo izpostavljali smrtni nevarnosti.

lj Požara. Na Glinah se je v hiši Franciške Pirnat 9. t. m. zažgal tram ob peči Nastali požar so domačini hitro pogasili. Škode je 2000 K. — Dne 9. t. m. ob pol 8. uri zvečer so se vnele saje v dimniku dr. Mundove hiše na Rimske cesti. Požar so nazlo pogasili. Na lice požara došli dimnikarski mojster g. Spitzer je ugotovil, da ni bil glavni dimnik dovolj osnažen. Dognalo se je, da glavni dimnik ni bil že od meseca avgusta 1921 ometen.

lj Tatvine. Francu Bitencu je bilo v hotelu »Soča« ukradeno več obleke v vrednosti 10.000 K. — Ubožcu Ivanu Šturmu v ubožnici na Japljevi cesti so bile ukradene hlače vredne 360 K. — Tatvine perila so se pojavile v ponedeljek. Perici Mariji Korosec iz Bizovika je bil ukraden ovoj noopropranega perila na Aleksandrovi cesti, perici Mariji Breskvar je bil pa v Florjanski ulici ukraden ovoj perila v vrednosti 1900 K. Med drugim sta bili ukradeni dve srajci z znamko K. D.; dve srajci in nočna ženska jopica označene s št. 20, ruže z znamko K. D. in dve kuhinjski brisači z znamkama O. K. in K. D.

lj Pretep v kavarni. V kavarni Egia sta razgrajala in se pretepala Nace Šimnovec in Lojze Dolenc. Svojo zabavo sta nadaljevala tudi pred kavarno in privabila stražnika, kateri ju je pomiril in poskrbel, da sta odšla mirno domov.

Katoliški vestnik.

c Program bodočega evharističnega kongresa v Rimu bo v velikih obrisih naslednji: Na Vnebohod, dne 25. maja, bo imel veliko slovesno sv. mašo pri Sv. Petru sv. oče Benedikt XV.; popoldne zborovanje, zvečer verske slovesnosti. V petek in soboto slovesne službe božje pri Sta. Maria Maggiore in Sv. Pavlu ter veliki obredi v vzhodnem slogu. 28. maja generalno sv. obhajilo, opoldne avdiencia pri sv. očetu, popoldne slovesna procesija po mestu, če bo došlo dovoljenje. 29. maja slovesna služba božja pri sv. oanezu, popoldne slovesna procesija v cerkvi sv. Petra ob pačevezi navzočnosti.

c Izpopolnitev nemškega poslanstva v Vatikanu. Na nemškem poslanstvu v Vatikanu je bil za duhovnega konsultorja imenovan katoliški duhovnik: vrtislavski stolni dekan in apostolski protonotar dr. Steinmann, ki je svoje bogoslovne in pravne nauke dovršil v Rimu. To je novost, ki bi pod prejšnjim pruskim režimom nikdar ne bila mogoča. Preje so bili na poslanstvu sami trdi protestanti; kak katoliški duhovnik, in celo tak, ki je študiral v Rimu, je bil izključen. Sedanja vlada je spreviedela, da je treba na vatikanskem poslanstvu ljudi, ki so v vseh katoliških vprašanjih doma in ki tudi Rim osebno poznajo. Da je katoliška duhovščina in posebej tista, ki je študirala v Rimu, narodno zanesljivejša nego omejeni nacionalistični zagrizenci, ki še niso bili onstran

domačega plotu, se je nemški narod v najtežjih urah svoje zgodovine dodobra prepričal.

Vestnik S. K. S. Z.

Odborova seja SKSZ se vrši danes 11. januarja ob pol 30. uri v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje Gg. odborniki naj se vsi seje gotovo udeleže. — Predsednik.

Šmartno pod Šmarno goro. V nedeljo 11. januarja priredi SKSZ v naši župniji celodnevni izobraževalni tečaj. Začetek predavanj jutraj ob pol 8. uri. Prijatelji ljudske izobrazbe iz Šmartnega in okolice! Napolnite ta dan našo društveno dvorano do zadnjega kolčka!

Ljudski oder.

Posetnikom naših predstav sporočamo: Uprava je ob priliki zadnje predstave storila vse, da gledališko dvorano primerno temperira. Sta pa v to svrho na razpolago samo dva peči v dvorani, ki absolutno ne zadoščata. Centralna kurjava, s katero edino bi bilo mogoče gledališke prostore segreti še do danes ni popravljena. V takih razmerah uprava ne more prirediti predstav »koko časa, dokler se razmere ne izboljšajo. Vselej tega odpade tudi za nedeljo napovedana predstava igre »Po dvanajstih letih«. — Ko bo vprasanje kurjave rešeno, se sezija nadaljuje. Upamo, da ta neprijeten odmor prijateljskih srečanj Ljudskemu odru ne odločno, temveč da bo občinstvo po odstranitvi navedenih ovir s še večjo lubeznijo podpiralo naše delo. — Uprava Ljudskega odra v Ljubljani.

Prosveta.

pr Predavanje za inteligenco dne 10. januarja. Po uvodnih besedah o verstveno-historičnem pojmu sinkretizma je predavatelj (prof. Lukman) omenil starejše poskuse, izvajati krščanstvo iz buddhizma, parizma itd., potem pa prešel na verstveno-historični problem, v kakšnem razmerju je krščanstvo do misterijskih religij na tleh rimskega imperija. Navedel je razne odgovore na to vprašanje. Nato je, spominjajoč na terjatve po reviziji dosedanje metode, terjatve, ki prihajajo iz vrst verstvenih historikov, je s Karlom Clemenom postavil troje metodičnih načel, ki jih je poasnil z mnogimi primeri, zlasti drugo, pri katerem je podal kratko sliko o izviru in razvoju naslovov sofer, kyrios, mesites, Sin božji in Logos za Kristusa, dokazujoč, da to ni pri helenizmu ali pri misterijskih religijah izposojeno blago. Dalje je naglasil, da krščanstvo svojim zakramentom ne pripisuje magične moči, in poasnil biblični pojem krsta, ki se ni uvedel na helenističnih tleh, marveč je v krščanstvu od prvih početkov sem. Slednjič je posnel, da verstveno-historično raziskovanje ni o nobeni bistveni ideji krščanstva dokazalo, da je odvisno od misterijskih religij. Govornik je na koncu opozoril na velike naloge, ki jih še ima verstvena historija, naloge, ki jih bodo mogli rešiti le zastopniki raznih ved, kot teologije, filologije, kulturne historije itd. v skupnem, složenem delu. Izrazil je bojazen, da naša domovina v ta krog ne bo mogla pošiljati sotrudnikov, ako se vzame humanistični gimnaziji življenjska moč z nameravano reformo srednjega šolstva, za katero je načrt že izdelan. — Predavanja se je udeležilo mnogo odličnega občinstva. Dne 17. t. m. (torek) bo predaval univ. docent dr. A. Sn o j: O cerkveni organizaciji v 1. stoletju.

pr Dr. Cerinov simfonični koncerti — prihodnji bo v četrtki dne 12. januarja v Unionu — so za našo glasbeno življenje tako važni, da ne vemo, kaj naj bi nam bilo za njih nadomestilo, če bi prenehali. Pozornost zasluži ti koncerti vsled tega, ker je njih spored sesavljen z jako širokoga vidika, tako da imamo vselej priliko slišati značilne plove, ki imajo svetloven doves. Za četrtki se nam izmed starejše (klasične) literature obeta najslajnejša Mozartova simfonija v c-duru. Ime ji je »Jupitrova simfonija«, ker vsled svoje veličastnosti blišča, krasote in močnosti ne nadkriljuje le osalih Mozartovih simfonij, ampak presega po ljubkosti in izvirnosti glasbenih misli, njih toploti čustvenosti in — segavosti velikega Mozartovega prednika in vzornika Haydna. Simfonija sama se razvija iz pompozne stavke v otroško veselje, pa se zopet vase zamisli in poglubi v svojo notranjo srečo (prvi in drugi stavek). Tretji stavek je ponosen plemeniti, pa hkrati dražesten menuet (najljubši ples te dobe). Zadnji del je poln kontrapunktične iznajdljivosti; glavna tema se takoj razvije v fugo, ki se ji kasneje še dve drugi temi pridružit in se s prvo preganjata v trojnem kontrapunktu, da ne govorimo o drugih kanoničnih oblikah: imitacijah, stesnitvah itd. Za kontrapunktično izsolanega poslušavca je pravi vžitek zasledovati to prepletanje, neizsolanemu je pa vsa ta težka umetnost prikrita s čudovi o dehtenjem, pestrim cvetjem mehkih napetov in gorkih, jasnih harmonij.

Mozarta v Ljubljani sedanjí rod ni veliko slišal. Leta 1897. je dr. Cerin proizvajal njegov veliki »Requiem«. Pred 120. leti so pa v Ljubljani peli njegovo opero »Zauberflöte« (1. dec. 1801). — Mozart je bil rojen 27. januarja 1756 v Solnogradu, umrl 5. decembra 1791. na Dunaju.

Polpomnoma iz drugega sveta je romantična Dvořákova simfonična pesnitev: »Divja ženica«. Dvořák kot najbolj duhovitega in ognjevitiga češkega skladatelja nam pač ni treba hvalliti. Samo priliko porabimo in poslušat pojdmoto čudovito instrumentalno pesem. Vsebinska je povzeta iz čeških pravilic o opoldanskih čarovnicah, ki svojo moč razvijajo po dnevni od 11. do 12. ure (pri nas samo ponoči ob tej uri). Čehi te čarovnice imenujejo »poldudnice« ali »poldudnice«, ali »divje žene«. Dogodek pesnitve je sledeči: Mati pripravila za družino kosilo, otrok se igra ob n. nem krilu; pa se začne vznemirati in kričati. Mati ga poljubila polotilaži z igračami. Nazadnje mu zagrozi z »divjo ženo«. Otrok se ustraši in pomiri, pa le za čas; kmalu začne opet kričati in vpiti in razmeavati igračke, tako da mati ne ve več pomoči in nevoljno zavpije: »Hej divja žena, pridi po našega kričalca«.

In glej, vrata se odpro in prikaže se stara saba žena z bergijo: »Sem j njim le vstite in toleže

z bergijo ob tla, »sem ž njimi!« Matji, od strahu vsa trda, se oklepa deteta s svojimi rokami, da ga skrje pred čarovnico, ki se kot senca vedno bolj grozeče bliža in že stega svoje košene prste po otroku. Matji v smrtni grozi omedli. Tedaj pa zazvoni poldne, brezskrbni oče se vrne z dela in najde maeer v omedlevici v njenem naročju pa zadušeno dete.

Med drugimi skladbami bomo slišali tudi enega največjih ruskih skladateljev Glazunova. Od domačih pa nastopi E. Adamič s svojo novo suito. Adamič je že lansko leto vzbudil veliko pozornosti s svojimi Tatarskimi pesmimi; njegove suite, ki opisujejo vtise iz skladateljeve mladosti (1. pri zibel; 2. mož z medvedom; 3. sv. trije Kralji koledniki; 4. mati je bolna; 5. pripovedka), pričakujemo z napetostjo.

In nazadnje je tudi R. Strauß s svojima »Slavospievomac«, ki ju bo pela gospa Lovšetova, taka osebnost, da moramo biti veseli, če si jo moremo iz naših malenkostnih razmer vsaj skoz malo linico ogledati.

pr Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje. Prvo slovensko premiero v dramskem gledališču smo dočakali letos za Božič. Torej nekako darilo vodstva malim in velikim posetnikom našega teatra, košček potice za praznike. Tista roka, ki nam to sezono tako skopo reže kruh slovenske dramatike, nam je za izpremembo ponudila kos domače peke. Obiljuba namreč dolg dela. In letos je imel repertoar samo obljubo, da se bodo dela slovenskih avtorjev uprizorila po vrsti, kakor bodo prišla. Peterčkove sanje so imele najhitrejši in najkrajši pot, iz ravnateljstva pisarne na oder. Avtor imenuje svoje delo božično povest v štirih slikah. Te slike, ki nadomestujejo dejanje in dejanja so: I. Jezušček obdaruje bolnega Peterčka, II. Pri kralju Matjažu, III. Sveta noč v gozdu, IV. Jezušček odpelje Peterčka k mamici. Te štiri žive slike vsebujejo godbo in petje, verze in prozo. O poeziji ni da bi govorili, če slišiš n. pr.: ko jutro pospravi megle iznad dalj, na drevesih gori kraj kristala kristal, ali: široko takrat zazijala bo gora, s svojo vojsko prijahal kralj Matjaž bo na plan, ali: da v imenu prirode žarela bo slavo, ali: kdor udan ni brezpogojno, lahko se nazaj odpravi. Itd., itd., itd.

Pri premieri so se igralci po večini skušali z deklamatorskim patosom prenesti preko vsebine igre, ob kateri bi slepec obupal in bi k večjemu glušec jo uganil. Nekaj malo vzleta je pokazala nositeljica glavne vloge gđ. Vera Danilova. Čarodej Grča je našel v gosp. Pečku interpreti, ki se je vselej tedaj razgibal, ko je bilo treba Peterčka spraviti z odr ali na oder. Mesec — princ lazurnih dalj (g. Lipah) je svojo vlogo odigral tako, kakor mu je avtor predpisal: pokorni sluga čarodeja Grče, galantni hišni prijatelj kraljice Alenke, odsotni predmet vsega tistega začudenja in razmotrivanja med očetom Hrastom in čarodejko Bukvo v začetku tretje slike, molčeči nosilec ogromnega lampijona. Prvi in drugi vojskač kralj Matjaževe telesne straže (gđ. Kralj in Šubelj) sta se vidno potrudila dodati tudi iz svojega nekaj več, kakor je bilo v njih vlogi sami. Nerazumljivo mi je, zakaj se je g. Gregorin kot oče Hrast tako hehetal ob odmorih sredi svojih stihov. Drugače je nastopil skoraj ves igralski zbor in dostojno odigral svojo dekorativno vlogo. — Režija je napravila iz sanjske igre kostumski in kulinski komad. Slišno razmaknjenost zadnje stene v zadnji sliki pred sceno v nebeškem raj, mi zica — pogrnji se v tretji sliki, sploh ves ogromni tehnični aparat v vsej igri jemlje vsled svoje mehaničnosti gledalcu vso iluzijo

sanjske igre. Nič mističnega, nič skrivnostnega, nič širokih, daljnih razgledov v nebo, v otroško dušo. Film, ki ti pokaže vse, prav vse tako realno, da bi z roko zagrabil tam, kjer ti je domišljija omagala pod človekom, kostumom, šminko in kuliso. Sicer so pa bili kostumi in scenarija tako razkošni, da bi od njih živele najmanj petero izvirnih, recimo: slovenskih del. Zlasti prvo in zadnjo sliko je dal dekorater v zimski pokrajinski okvir, ki je dihal res božični čar. — Ob premieri je bilo gledališče polno in aplavz velik. Avtor je dobil po tretji sliki venec. Krilatca večera je bila: v enem verzju iz Peterčkovih poslednjih sanj je več poezije, kakor v vseh Treh Labodih. S čemer so naši priznani literati in slovenski izrekli svojo sodbo, ki si jo je treba zapisati. — S tem sem povedal vse in žalujem globoko, da Ivana Cankarja več ni, ki bi edini mogel napisati pravično besedo o vsem tem. Zakaj svoje dni je napisal Krpanovo kobilo.

pr Molierova tristoletnica. Dne 15. januarja 1922 preteče 300 let, kar se je porodil veliki francoski pisatelj veselih iger Jean Baptist Poquelin-Moliere, ki si je kot imeniten gledališki umetnik pridobil neveljavne zasluge za povzdigo francoske komedije in sploh francoskega gledališča. Ker so med francosko in slovensko kulturo že dolgo ozki stiki in ker zlasti Francozi kažejo proti nam Jugoslovonom prijateljsko mišljenje, je naša kulturna in politična dolžnost, da se tudi mi dostojno spominjamo tega francoskega literarnega velikana. Zato je pokrajinska uprava za Slovenijo odredila, da se vrši na vseh srednjih in meštanskih šolah ter na učiteljskih Sloveniji ali v soboto dne 14. ali v ponedeljek dne 16. januarja 1922 preprosta spominska slovesnost. V proslavo Molierovo se bo v narodnih gledališčih v Ljubljani in Mariboru predstavljala ena Molierova vesela igra za učence ob znižanih cenah. V ljubljanskem gledališču se bodo vpriparjale za občinstvo sploh tri Molierove komedije in sicer: »Namišljeni bolnik«, »Smešne preloze« in »Zlahtni meščanec, za dijaštvo pa dve drugi veseli igri istega pisatelja ob znižanih cenah. Dnevi za te vpriporitve še niso določeni: predstave se izvrše, kadar bodo igre naštudirane. Kot prva se bo predstavljala igra »Zlahtni meščanec, kot théâtre paré.

Orlovski vestnik.

O pripravah na tabor v Bran 1922 bo imela poročilo in objavila vabilo predsedstvo Čsl. O. Svaza jugoslovanskega Orlu 1. štev. »Mladost« 1922, ki se že tiska. Posebna okrožnica (koncem januarja) bo odsekem in krožkom prinesla še nekatere važne podrobnosti. Vartevanje in vežbanje vaj za tabor mora pa itak vsak član in odsek gojiti z dvojno pridnostjo.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, dne 10. januarja 1922.

Na predlog župana dr. Periča se sklene, da bo imel občinski svet samo po eno sejo mesečno.

Vodovod na Barju.

Na interpelacijo obč. svetnika Pezdurja (SL) glede vodovoda na Barju je naznanil župan, da bi vodovod na Illovo in Črno vas, ki bi bil pred vojsko stal 163.000 kron, zdaj velja 6.000.000 kron, do šole pa 2.500.000 kron.

»Ali je šel gospod tržni nadzornik na lov?«

Župan je pojasnil, da je, ko je zadnjič poročal, da vlada ne rešuje vlog mestne občine v

aprovizacijskih zadevah, mislil na vlogi o mleku in mesu. Ker je pokrajinski namesnik vprašal, katerih vlog ni pokrajinska vlada rešila, je tržni nadzornik sporočil, da se vloga glede na meso pokrajinski vladi ni odposlala. Občinski svetnik dr. Stanovnik: »Zakaj, pa tržni nadzornik ni mogel odposlati vloge? Ali je šel na lov?« (Veselos.) Župan: »Nisem mislil na pokrajinsko vlado, mislil sem na beigradske vlado, katera dovoljuje meštarjem, da kupujejo živino za inozemstvo od hiše do hiše, mislil sem na razušitev aprovizacijskih naprav. Pokrajinski namesnik pa, kakor znano, rešuje vse naloge naglo.

Zastopstvo Ljubljane pri posvetu francoskih županov.

Na predlog obč. svetnika Pirca je občinski svet pooblastil župana, da bo zastopal Ljubljano na posvetu francoskih županov.

Omejitve svobode ljubljanskih občanov.

Župan je na to protestiral proti temu, da je vlada razdelila mesto na 10 okrajev, dasi so proti tej razdelitvi protestirali dimnikarji, občinski svet, trgovska zbornica, Društvo hišnih posestnikov in društvo najemnikov. Občina je v zelo neprijetnem položaju, ker ima 62 objektov in ima za ometanje z enim samim mojstrom pogodbo, zdaj bo morala pa razpravljati in sklepiti pogodbe z 10 mojstri. Dr. Triller pravi, naj se cela zadeva v odseku še obravnava, ker se mu zdi protest prezgoden. Dr. Stanovnik: »Nikakor ne gre, da omejuje oddelek za trgovino svobodo ljubljanskih občanov. Odredba tega oddelka ni zakonito utemeljena, ker zakon določa, da se morejo ne pa morajo okraj razdeliti v dimnikarske okraje.« Obč. svetnik Frelih je nato vehementno naradil pokrajinsko upravo radi tega. Sklenilo se je, da se vloži proti odloku nadzorstvena pritožba.

Kraljeva zaroka.

Sprejet je bil predlog dr. Ravniharja, naj občinski svet čestita povodom zaroke kralja Aleksandra.

Finančne zadeve.

Občinski svetnik Kočmur je poročal o finančnih zadevah. Pri obračunu mestnega papirnatega drobiža se je pokazalo, da je imela občina 151.161 kron 6 vin. čistega dobička. Od zvišanja davštine na prenočišča se ugoti želji pokrajinske uprave, da dobi gostilničarska zadruga od te davštine 22 %. — Nova trošarinska erta je že deloma urejena, v kolikor se ni, se bo v kratkem uredila. — Zgradila se bo stanovanjska hiša za uradniško osebo »Mestne hranilnice«, v kateri bo stanovalo 12 rodbin Stala bo 3—4 milijone kron. Dr. Trillerju se ni zdel predlog umesten (!) in je nasvetoval, naj se vrne kuraloriju »Mestne hranilnice«, da bi izčel še podrobne načrte. — Za regulacijo Jenkove ulice se je dovolil znesek 16.000 kron. — Vožnje rešilne postaje so se poverile občinski pripravi, dasi se je dr. Triller za gosp. Rajka Turka zelo zavzel. — Vožnje za mestno plinarino so se podelile g. Rajku Turku, ki je bil edini ponudnik. — Na predlog občinskega svetvalca Jegliča so se dovolile dotacije meštanskim šolam in uršulinski meštanski šoli v skupnem znesku 15.000 kron. — Zvišale so se v smislu predloga obč. svetvalca Pirca občinske takse za plesne in zabavne prireditve po kratki debati, v kateri se je sklenilo, da bodo prireditve kulturnega značaja proste tega davka. Obč. svetnik Kremžar je povdarjal, da ples ni nikak kulturna prireditev in da imajo kulturne prireditve mešanega značaja le namen privlačiti več ljudi. Dr. Pestotnik je na to zelo »okusno« in »umestno« vzkliknil: »Tudi cerkvene pobožnosti naj se obdavčijo, na kar mu je obč. svetnik Kremžar odgovoril: »Tam pa ne plešajo.« — Glede na samostalni predlog obč. svetvalca Rupnika o odkupu ljubljanske ceste želez-

nice, se je sklenilo, da poteče 25 letni rok s 1. junijem 1923, ko se bo lahko cestna železnica odkupila za nekaj nad 800.000 kron.

Krekov-Adamičev spomenik.

Poročal je obč. svetovalec Ogrin. Prošnja A. Lukmiana za opustitev projektovane ulice med Erjavčovo in Simon Gregoričovo ulico se je odklonila. — Glede na prošnjo odbora za spomenik dr. Jan. Ev. Kreka in z ozirom na poročilo stavbnega urada o Adamič-Lundrovem spomeniku bo župan sklical pred sklepamjem umetnike na posvet, kje naj bi stal dr. Krekov spomenik in kako naj se dokonča spomenik Adamič-Lundrov.

Odbor gasilnega društva.

Na znanje se je vzel poročilo občinskega svetvalca Pirca o izvolitvi novega odbora prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva, ki se je potrdilo.

Vodovodne zadeve.

Poročal je občinski svetovalec Orehek Vodovod se bo razširil na Mirju in na Vodovodni cesti. Za vodovodne naprave se bo najelo posojilo v višini 4.000.000 kron. Poslovna taksa bo znašala za nove vodovodne vpeljave 3000 kron do treh izlivov, za vsako nadaljnjo izlivko pa 300 kron. Za vsak več uporabljeni kubni meter bo znašala pristojbina 3 krone. Naredi naj se načrt za razširjenje vodovoda v Hradskega vas. Obč. svetovalec Ogrin je povdarjal, da potrebuje naše Barje zelo vodovod. Posebno minulo leto so imeli Barjani težave z vodo. Saj nekoliko naj se podaljša vodovod proti šoli in Barju. Proučuje naj se tudi filtriranje vode in naj se napravi vsaj štirje vodnjaki Obč. svetovalec Crnagaj je odgovarjal obč. svetniku Ogrinu in zagovarjal liberalce, ker niso preskrbeli Barjanom vode.

Nujna predloga.

Dr. Triller je stavil dva nujna predloga, kateremu se je z glasovi JDS, JSDS in NSŠ priznala nujnost in sta bila tudi sprejeta. Prvi se bavi z mesno aprovizacijo v Ljubljani, drugi pa, naj dobi Ljubljansko gasilno društvo od fonda, v kateri morajo plačevati zavarovalnice 3 % zavarovalnine, saj 50 % od prispevkov vplačanih v »amputirani Kranjski deželci«. Kar se tiče dr. Trillerjevega predloga o aprovizacijskih zadevah, je povdarjal obč. svetnik Kremžar, da se je v vseh aprovizacijskih stvareh, katere je predlagal dr. Triller, že razpravljalo v plenumu in v odsekih občinskega sveta in je zato njuna razprava nepotrebna. Obč. svetnik Ogrin je povdarjal, da pokrajinska uprava pač ne bo preprečevala klanja velikim občinam, ki imajo svoje glavnice. Vagone so dobivali pri nas le veliki gospodje, medtem ko ga še ni dobil noben obrtnik.

Župan je na to javno sejo zaključil.

Kaj je Elsafluid - to je zna! Lekarnar Feller - Stubica!

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nebo, vetrov	Padevin v mm
9.1. 21 h	740.6	-1.4	0.6	megla	—
10.1. 7 h	740.9	-4.5	0.8	megla	—
10.1. 14 h	739.6	-0.3	0.5	megla s.	—

Izurjene vezilke na stroj

sprejme v trajno delo STORA, tvornica zastorov, Gornja Siska - Dravlje. 118

Vajenca

oziroma raznašalca v starosti od 14 do 18 let se išče za pisarno. Event. se sprejme tudi vajenka. Ponudbe pod »PRIDNOST« na upravništvo »Slovenca«. 119

Stenograf(inja)

s perfektnim znanjem slovenske in nemške stenografije in strojeplisja se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. — Vprašati je pri dr. Ivo Benkoviču, odvotniku v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6/I.

NA PRODAJ

je na lepem prometnem kraju, 20 minut od Ljubljane

večje posestvo

obstoječe iz dveh stavb ter gospodarskega poslopja in nekaj vrta. V njem se nahaja vinska in špecerijska trgovina. Pogoji ugodni. — Kje, pove upravništvo »Slovenca« pod št. 4759.

Na prodaj:

zlata moška ura, stenska ura s 8 uteži, črna moška zimska suknja, karnise, zastori, klečalniki, ogledalo. — SELO št. 41, I. nadstropje desno. 104

Rdeči čebulček in repokroglico

(Stoppelrübchen) kupujem. Ponudbe z označbo cene in količine na NOVAK, Zagreb, Maksimirska cesta 64. Telef. 20—60. 124

Hišni posestniki, pozor!

Dvorišče ali vrt v sredini mesta Ljubljane, pripraven za zgradbo fotografske ateljeja, se vzame v najem. Pismene ponudbe pod »Fotoatelj« 116 na upravništvo »SLOVENCA«.

Kupim motor

na sesalni plin (Sauggas), 15—25 konj. sil in 2 para mlinskih kamnov, novo ali rabljeno. JOSIP SPOLJAR, Novska, Slavonija. 101

Mala hišica,

skoro nova, z lepim vrtom, na prometnem kraju, ki se lahko porabi za vsako obrt, je na prodaj. Naslov pove upravništvo »SLOVENCA« pod št. 105.

Barborič - Završan

preoblikuje klobuke za dame in gospode. Ljubljana, Mestni trg 7.

Stavbna parcela

v mestu ozir na periferiji mesta, se kupi. Ponudbe: Poštni predal 112, Ljubljana. 14

Konjskega blanca

sprejme uprava splošne

bolnice v Ljubljani.

Seno in otavo

nekaj vagonov sladke, prvovrstne kvalitete ima oddati

graščina na Pragerskem.

PLETILNE STROJE

(tudi nerabne)

kupuje po najvišjih cenah

Franc Kos :: Ljubljana,

Židovska ulica štev. 5.

Prodaj se iz proste roke večje

obratno podjetje

z vodno močjo

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Oglasi v »Slovencu« imajo velik uspeh.

Prodaj se iz proste roke večje

obratno podjetje

z vodno močjo

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Oglasi v »Slovencu« imajo velik uspeh.

Prodaj se iz proste roke večje

obratno podjetje

z vodno močjo

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Oglasi v »Slovencu« imajo velik uspeh.

Prodaj se iz proste roke večje

obratno podjetje

z vodno močjo

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Oglasi v »Slovencu« imajo velik uspeh.

Prodaj se iz proste roke večje

obratno podjetje

z vodno močjo

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Oglasi v »Slovencu« imajo velik uspeh.

Prodaj se iz proste roke večje

obratno podjetje

z vodno močjo

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Oglasi v »Slovencu« imajo velik uspeh.

Prodaj skupno 50 sodov

od vina in žganja, 100—800 litrov velikih

12 K. Kupim BRINJEVO OLJE. F. Cvek, Kamnik. 112

Gostilna se išče v najem

na prometnem kraju v Ljubljani ali izven Ljubljane. Ponudbe pod GOSTILNA

na upravništvo »Slovenca«. 120

Telefon 1298.

ADVOKAT

PAVLE M. MORAVAC

Načelnik Ministarstva trgovine i industr. u penziji

BEOGRAD

Karadjordjeva ul. Palata pristol.

P. n. občinstvu in cenj. svojim naročnikom naznanjamo, da sprejemamo od 1. januarja t. l. naprej pranje in svetlokanje ovratnikov, zapestnic in srajc tudi v naši poslužnici:

Šelenburgova ulica št. 4.

TOVARNA JOS. REICH

Poljanski nasip štev. 4.

Razglas.

Uprava Državnih Monopolov v Beogradu razpisuje z naredbo od 6. januarja 1922, Pr. broj 484,

ofertalno licitacijo velikoprodaje tobaka v Konjicah

ki se bode vršila v uradni pisarni Uprave Tobačne Tovarne v Ljubljani dne 25. januarja 1922 ob 11. uri dopoldne.

Natančnejši podatki glede te licitacije so razvidni iz tozadavnega razpisa v Uradnem Listu ter iz uslovov, koje je mogoče dobiti pri Tobačni Tovarni v Ljubljani.

IZ UPRAVE TOBAČNE TOVARNE V LJUBLJANI,

dne 8. januarja 1922, štev. 141.

Gospodarska zveza — mlekarški oddelek.

Sveže mleko

vsaka množina po K 8. za liter se dobi v prodajalnici

Vnovčevalnica Gospodarske zveze

v Ljubljani, Šolski dvorac št. 14 (pod semeniščem).

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.